

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка бр. 50586/07
Добрила БОГИЋЕВИЋ-РИСТИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора
2. октобра 2018. године у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник*,

Branko Lubarda,

Georgios A. Serghides, *судије*,

и Fatoş Aрасı, *заменик секретара Одељења*,

С обзиром на горе наведену представку поднету 9. новембра 2007.
године,

С обзиром на запажања која су странке поднеле,

После већања, одлучује како следи:

ЧИЊЕНИЦЕ

1. Подносиатељка представке, гђа Добрила Богићевић-Ристић, је српска држављанка, рођена 1932. године и живи у Београду. Пред Судом ју је до фебруара 2018. године заступао г. З. Лазаревић, адвокат из Београда.

2. Владу Републике Србије (у даљем тексту: „Влада“) је у почетку заступао бивши заступник, г. С. Царић, којег је на крају заменио актуелни заступник, гђа Н. Плавшић.

3. Влада је дописом од 21. септембра 2018. године уложила приговор на разматрање представке од стране Одбора. Након разматрања приговора Владе, Суд је исти одбио.

A. Околности предмета

4. Околности предмета, како су их стране изнеле, могу се сумирати како следи.

5. Подносиатељка представке је једно од неколико лица које уживају право коришћења (сукорисник) у погледу грађевинског земљишта у Београду, на коме је одређена особа С.С. изградила зграду без грађевинске дозволе. Дана 5. марта 1993. године, по сопственој иницијативи, Општинско одељење за урбанизам, комунално-грађевинске и стамбене послове - „Општина“ наложило је особи С.С. да сруши зграду, под претњом рушења зграде од стране Општине у случају неизвршења налога.

6. Дана 15. септембра 1993. године, након што су особа С.С. и Општина пропустили да изврше горе наведену одлуку, Окружни суд у Београду је усвојио захтев подносиатељке представке и наложио Општини да изврши своју одлуку од 5. марта 1993. године у року од тридесет дана, а да ће у супротном извршење исте спровести Четврти Општински суд у Београду (у даљем тексту: „Општински суд“).

7. Подносиатељка представке је дана 15. априла 1994. године пред Општинским судом поднела предлог за извршење одлуке Окружног суда. Општински суд је дана 2. новембра 1994. године издао извршну исправу. Након укидајуће одлуке, Општински суд је дана 12. јула 1996. године наложио Општини да унапред исплати трошкове извршења, а истовремено је наложио подносиатељки представке да ефикасно изврши одлуку ангажовањем надлежне треће стране за рушење зграде у року од тридесет дана од плаћања аванса. Пошто ни подносиатељка представке, нити Општина нису изјавили жалбу против те одлуке, она је постала правоснажна дана 18. децембра 1996. године.

8. Дана 11. фебруара 1997. године и 13. фебруара 1997. године, Општина је унапред исплатила трошкове извршења Општинском суду. Општински суд је дана 23. априла 1997. године о томе обавестио подносиатељку представке.

9. Подносиатељка представке је дана 2. јула 1997. године затражила плаћање додатних трошкова у вези са извршењем на основу нове спецификације трошкова за потребе рушења. Општински суд је дана 11. новембра 1997. године одбацио захтев подносиатељке представке. Подносиатељка представке није поднела жалбу против те одлуке.

10. Дана 16. јуна 2010. године, Први основни суд у Београду (ранији Општински суд) је усвојио захтев подносиатељке представке за промену средстава извршења и наложио Општини да сруши предметну зграду у року од осам дана, о свом трошку или ће јој у супротном бити изречена новчана казна.

11. Чини се да је у међувремену особа С.С. започела поступак легализације спорне зграде, при чему је поступак још увек у току.

12. Дана 2. октобра 2013. године, на захтев Општине, Први основни суд у Београду је своју одлуку од 16. јуна 2010. године ставио ван снаге. У свом образложењу, суд је навео да нема основа за дозволу промене средстава извршења по захтеву подносиољке представке, јер је Општина већ депоновала авансе на име трошкова спорног извршења Општинском суду, у складу с налогом за извршење од 12. јула 1996. године.

13. Дана 4. новембра 2013. подносиољка представке је поднела уставну жалбу против те одлуке.

14. Уставни суд је дана 21. децембра 2015. године одбацио уставну жалбу подносиољке представке, наводећи да услед грешке одлука од 2. октобра 2013. године није садржала поуку о правном леку, те да подносиољка представке има право да поднесе приговор против спорне одлуке у року од пет дана од дана пријема одлуке Уставног суда.

15. У складу са упутствима Уставног суда, дана 29. децембра 2015. године, подносиољка представке је поднела приговор против одлуке од 2. октобра 2013. године.

16. Према документацији коју је поднела Влада, дана 9. новембра 2016. године, Други основни суд у Београду (суд који је имао надлежност *ratione materiae* у вези са спорним извршним поступком у том тренутку) је донео решење којим се одбацује приговор подносиољке представке и потврђује одлука од 2. октобра 2013. године. Релевантну одлуку је примио и оверио печатом заступник подносиољке представке дана 25. јануара 2017. године.

17. Дана 23. децембра 2016. године, одлуком Другог основног суда у Београду, спорни извршни поступак је обустављен услед неиспуњавања обавезе подносиољке представке, према налогу за извршење од 12. јула 1996. године да ангажује надлежну трећу страну како би иста срушила зграду до одређеног датума.

18. Заступник подносиољке представке се дана 30. јануара 2017. године жалио против горе наведене одлуке.

19. Дана 12. јуна 2017. године, у жалбеном поступку, Други основни суд у Београду је потврдио одлуку од 23. децембра 2016. године.

20. Дана 31. августа 2017. године, на захтев Суда, заступник подносиољке представке је обавестио Суд да подносиољки представке није уручено решење о горе наведеном приговору.

ПРИТУЖБЕ

21. Ослањајући се на чланове 6. и 13. Конвенције, подносиољка представке се притуживала на неизвршење правоснажне одлуке донете

у њену корист, као и на одсуство делотворног домаћег правног лека за процесно одуговлачење у извршном поступку.

ПРАВО

22. Као што је горе наведено, подносиатељка представке се жалила на неизвршење правоснажне одлуке и одсуство делотворног домаћег правног лека у том погледу. Она се ослонила на чланове 6. и 13. Конвенције. Суд је, по сопственом нахођењу, такође комуницирао ове притужбе према члану 1. Протокола бр. 1. Релевантни делови ових чланова гласе:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона”

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђена у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред домаћим властима, без обзира на то да ли су повреду учинила лица која су поступала у службеном својству.“

Члан 1. Протокола бр. 1

"Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни."

А. Поднесци странака

23. Влада је тврдила да је притужба подносиатељке представке била неспојива *ratione temporis*, с обзиром на то да је извршни поступак окончан 1997. године, пре него што је Конвенција ступила на снагу у Републици Србији (Конвенција је ратификована у погледу Србије у марту 2003. године). Даље је тврдила да се подносиатељка представке не може сматрати жртвом наводних повреда, јер је извршни поступак био завршен авансним плаћањем трошкова извршења депонованим од стране Општине.

24. Подносиатељка представке се није сложила са тим тврдњама.

В. Оцена Суда

25. Суд констатује примедбе Владе у вези са неспојивошћу *ratione temporis* и статусом жртве подносиоце представке, али не сматра неопходним да исте испита, јер сматра да је предметни случај у сваком случају неприхватљив из следећих разлога.

26. Суд понавља да представка може бити одбачена услед злоупотребе права на појединачну представку у смислу члана 35. став 3(а) Конвенције ако је, из других разлога, свесно заснована на лажним информацијама (види *Gross против Швајцарске* [ВВ], бр. 67810/10, став 28, ЕСЉП 2014, и *S.A.S. против Француске* [ВВ], бр. 43835/11, став 67, ЕСЉП 2014). Представка се, такође, може одбацити на истој основи уколико су намерно изостављене информације и документација од значаја, било да су били познати од самог почетка или уколико је током трајања поступка дошло до новог развоја догађаја (види *Predescu против Румуније*, бр. 21447/03, ставови 25-27, од 2. децембра 2008. године, и *Таталовић и Ђекић против Србије* (одлука), бр. 15433/07, од 29. маја 2012. године).

27. Ако се вратимо овом предмету, Суд констатује да је 31. августа 2017. године, у одговору на питање које је поставио Суд, заступник подносиоце представке у писаној форми изјавио да подносиоце представке није била уручена одлука у вези са њеним приговором на одлуку од 2. октобра 2013. године, те да су тиме домаћи органи незаконито продужили спорни извршни поступак. Међутим, из чињеница које је Влада доставила, произилази да је подносиоце представке та одлука заправо уручена дана 25. јануара 2017. године (види став 16. горе), што доводи до закључка да је заступник подносиоце представке поднео лажне информације. Поред тога, Суд је такође сазнао из документације коју је поднела Влада да је спорни извршни поступак обустављен услед неиспуњавања обавезе подносиоце представке из решења о извршењу од 12. јула 1996. године. Затим, након жалбе подносиоце представке од 30. јануара 2017. године, Други основни суд у Београду је потврдио одлуку од 23. децембра 2016. године о обустави извршног поступка. Подносиоце представке није обавестила Суд ни о једној од поменутих чињеница.

28. Влада није покренула питање злоупотребе права подносиоце представке на представку. Међутим, с тим у вези, Суд констатује да га непостојање Владине првобитне примедбе у вези са злоупотребом права на представку не спречава да питање разматра *proprio motu*. Заиста је на самом Суду, а не на Туженој држави да прати како подносилац представке поштује процесне обавезе одређене Конвенцијом и његовим Пословником (види *Mirošubovs и други против Летоније*, бр. 798/05, став 70, од 15. септембра 2009. године). Суд, према томе, има и право и обавезу да то прати узимајући у обзир све релевантне информације,

било да их достављају саме стране у предмету или су јавно доступне на други начин (види *Зарубица против Србије* (одлука), бр. 35044/07 и две друге представке, став 30, од 18. јуна 2015. године).

29. Према томе, с обзиром на нов развој догађаја на које му је скренута пажња и узимајући у обзир важност предметних информација за исправно одлучивање у овом предмету, посебно у погледу суштине притужби поднетих од стране подносиоце представке, Суд сматра да је прикладно одбацити представку у целини, јер је у супротности са сврхом права на појединачну представку предвиђеним чланом 34. Конвенције (види *Margaryan против Јерменије* (одлука), бр. 72733/10, став 34, од 4. јуна 2013. године), а у складу са чланом 35. ст. 3. и 4. Конвенције (види *Милошевић против Србије* (одлука), бр. 20037/07, став 43, од 5. јула 2011. године, и *Таталовић и Ђекић против Србије* (одлука), бр. 15433/07, од 29. маја 2012. године).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

Проглашава представку неприхватљивом.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаном облику 25. октобра 2018. године.

Fatoş Aracı
Заменик секретара

Pere Pastor Vilanova
Председник